

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Екологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 101 екологія

галузі знань 10 природничі науки

Кваліфікація: магістр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / А.М. Солоненко/

(протокол №__ від «__» _____ 2021 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з «__» _____ 2021 р.

Ректор _____ /А.М. Солоненко/

Наказ №_____ від «__» _____ 2021 р.

Мелітополь, 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Керівник освітньої програми

В.П. Воровка

Завідувач випускової кафедри екології, загальної
біології та раціонального природокористування

В.П. Воровка

Голова Вченої ради хіміко-біологічного факультету

В.О. Хромишев

Начальник навчального відділу

Я.В. Сопіна

Голова комісії із забезпечення
якості вищої освіти

Н.А. Сегеда

Голова науково-методичної ради університету

Н.Є. Мілько

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена робочою групою у складі:

Воровка Володимир Петрович – голова проектної групи, д. геогр. н., доцент, завідувач кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування МДПУ ім. Б. Хмельницького

Кошелєв Василь Олександрович – д. біол. н., доцент кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування МДПУ ім. Б. Хмельницького

Федюшко Марина Петрівна – к. с-г. н., доцент кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування МДПУ ім. Б. Хмельницького

Коваленко Дар'я Володимирівна - к. біол. н., доцент кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування МДПУ ім. Б. Хмельницького

Барабоха Наталія Миколаївна – начальник науково-дослідного відділу Приазовського НПП

Сіохін Валерій Дмитрович – к.б.н., доцент, голова громадської організації екологічного профілю «Лагуна»

Семивол Олена – здобувач МЗ20х групи спеціальності 101 Екологія.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Екологія»
(зі спеціальності 101 Екологія)**

1. Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, хіміко-біологічний факультет, кафедра екології, загальної біології та раціонального природокористування.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий, магістерський рівень вищої освіти 101 Екологія Магістр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Екологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитація освітньої програми відсутня
Цикл/рівень	Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія». Затверджено наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1066 Національна рамка кваліфікацій України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	На навчання для здобуття ступеня магістра приймаються особи, які здобули освіту за першим ступенем вищої освіти (бакалавр)
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2024 р.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http:// mdpu.org.ua
2. Мета освітньої програми	
Основною метою реалізації програми є підготовка висококваліфікованих професійних екологів, здатних розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі екології, природоохоронної діяльності та раціонального природокористування, що передбачає застосування методологій та методів циклу наук природничо-екологічного спрямування для реалізації природоохоронних, інспекторських, виконавських, консультативних і комунікативних виробничих функцій, прийняття управлінських рішень, проведення науково-дослідної діяльності в галузі екології.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	10 Природничі науки 101 Екологія. <i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем

	<p>різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку.</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма дослідницька та професійно-прикладна. Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності у сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, які включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Фахова освіта в галузі 10 Природничі науки 101 Екологія</p> <p>Ключові слова: освіта, екологія, охорона природи, компетентнісний підхід.</p> <p>Акцент робиться на здобутті навичок та знань з екології та охорони навколишнього середовища, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних екологів, які є ініціативними та здатними до швидкої адаптації до умов та викликів охорони довкілля. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань. Формує магістрів екології з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи аналізу виробничих процесів, але й розробляти нові на базі сучасних досягнень науки, технологій і техніки.</p> <p>Програма включає блок базових дисциплін і практик, що забезпечують формування базових і фахових компетентностей спеціальності, а також вибіркових дисциплін, що відповідають уподобанням студента та є важливими для їх</p>

	<p>подальшої професійної та наукової кар'єри. Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для розв'язання комплексних наукових проблем у галузі екології, а також оволодіння методологією наукової діяльності.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Допуском до професії є наявність підтвердженої документом про вищу освіту академічної і професійної кваліфікації: магістр за спеціальністю «Екологія».</p> <p>Фахівець підготовлений до роботи в галузі екології і здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010:</p> <p>2211.2 Експерт з екології</p> <p>2213.1 Наукові співробітники (у сфері екології та споріднених професій)</p> <p>2213.2 Фахівець з екологічної освіти</p> <p>2213.2 Інженер з охорони природних екосистем</p> <p>2213.2 Інженер з природокористування</p> <p>2213.2 22363 3 Інженер з охорони та захисту лісу</p> <p>2447.1 Наукові співробітники (проекти та програми)</p> <p>2447.2 Професіонали з управління проектами та програмами</p> <p>2411.2 Екологічний аудитор;</p> <p>2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому);</p> <p>2442.2 Фахівець з управління природокористуванням;</p> <p>3213 Консультанти в сільському, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі</p> <p>3439 Інспектор державний з екологічного нагляду.</p> <p>3439 Організатор природокористування</p> <p>3449 Інспектор з охорони природно-заповідного фонду.</p> <p>Він може бути експертом, консультантом та радником з фахових питань у державних і приватних установах, в органах виконавчої влади, в органах місцевого самоврядування, в громадських організаціях.</p>
Подальше навчання	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчання на наступному PhD рівні (доктор філософії) у споріднених галузях наукових знань; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти;

	- набування часткових кваліфікацій за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основними підходами до навчання є компетентнісний, студентоцентризований та проблемно-орієнтований. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Застосовуються інтерактивна, проектна, навчально-ігрова, графічного навчального моделювання та інтерактивно-комунікативна технології навчання. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять, самостійного навчання, виконання індивідуальних і групових проектів, практики за ОП, консультацій із викладачами тощо.
Оцінювання	<p><i>Освітня складова програми.</i> Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного, періодичного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та електронній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). Поточні та модульні контролю, заліки, екзамени, звітів з проходження практик, тощо.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться в усній або письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p><i>Підсумкова атестація</i> - підготовка та захист кваліфікаційної роботи.</p> <p><i>Науково-практична складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється на основі аналізу кількісних та якісних показників виконання вимог змістових модулів за кожної з навчальних дисциплін та практик.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та пошуку інноваційних рішень які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p><u>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:</u></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>

	<p>ЗК04. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p><u>Компетентності, визначені закладом вищої освіти:</u> ЗК08. Здатність провадити індивідуальну та командну проектну діяльність. ЗК09. Здатність провадити професійну діяльність іноземною мовою. ЗК10. Здатність до вирішення проблемних питань у сфері захисту інтелектуальної власності.</p>
<p>Фахові компетентності з екології (ФК)</p>	<p><u>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:</u></p> <p>ФК 1. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. ФК 3. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. ФК 4. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. ФК 5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. ФК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування ФК 7. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. ФК 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 9. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. ФК 10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу</p>

природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

ФК 11. Здатність виявляти та вирішувати екологічні проблеми на локальному, регіональному та глобальному рівні.

ФК 12. Здатність генерувати креативні ідеї та реалізовувати їх у формі екологічних стартапів.

ФК 13. Здатність здійснювати системний аналіз якості навколишнього природного середовища.

ФК 14. Здатність оцінювати та проектувати локальні і регіональні екомережі, їх структурні елементи.

ФК 15. Здатність здійснювати математичне моделювання складних екологічних систем з наступною якісною та кількісною оцінкою тенденцій їх розвитку.

ФК 16. Здатність проводити комплексне прогнозування стану навколишнього природного середовища за допомогою математичних, картографічних, інформаційних методів.

ФК 17. Здатність здійснювати оцінку стратегічних напрямків формування сталого розвитку регіону та екосистеми.

ФК 18. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері екологічного менеджменту та управління.

ФК 19. Здатність до командної проектної діяльності в сфері екології.

7. Програмні результати навчання

Програмні результати, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

ПРН01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.

ПРН02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.

ПРН03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.

ПРН04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.

ПРН05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПРН06. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.

ПРН07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.

ПРН08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрун-

тування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПРН09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.

ПРН11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

ПРН12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.

ПРН13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

ПРН14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

ПРН15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.

ПРН17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.

ПРН18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.

ПРН19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПРН20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.

Програмні результати, визначені закладом вищої освіти:

ПРН21. Уміти планувати та реалізовувати індивідуальну та командну проектну діяльність.

ПРН22. Уміти провадити професійну діяльність іноземною мовою.

ПРН23. Уміти вирішувати проблемні питання у сфері захисту інтелектуальної власності.

ПРН24. Уміти виявляти та вирішувати екологічні проблеми на локальному, регіональному та глобальному рівні.

ПРН25. Уміти здійснювати системний аналіз якості навколишнього природного середовища.

ПРН26. Уміти здійснювати математичне моделювання складних екологічних систем з наступною якісною та кількісною оцінкою тенденцій їх розвитку.

ПРН27. Уміти здійснювати комплексне прогнозування стану навколишнього природного середовища за допомогою математичних, картографічних, інформаційних методів.

ПРН28. Уміти оцінювати та проектувати локальні і регіональні екомережі, їх структурні елементи.

Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Навчально-виховний процес забезпечують науково-педагогічні працівники, з яких 87% мають наукові ступені та наукові звання, з яких 30% з досвідом дослідницької, управлінської та інноваційної роботи у галузі екології та охорони навколишнього середовища. Сертифікат про акредитацію спеціальності 101 Екологія (наказ МОН України від 27.02.2018).
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Є обладнання для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів, наявні спеціалізовані комп'ютерні класи кафедри та факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі. Співпраця із стейкхолдерами дозволяє організовувати навчальний процес згідно принципів дуальної освіти, поєднувати теоретичне навчання в університетських аудиторіях з практичними заняттями на виробництві, в профільних науково-дослідницьких установах. Сертифікат про акредитацію спеціальності 101 Екологія (наказ МОН України від 27.02.2018)..
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес з обов'язкових дисциплін забезпечується методичними комплексами дисциплін, що складаються з підручників, методичних розробок до практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок до самостійної роботи здобувачів вищої освіти, методичних матеріалів до курсового проектування, прототипів розробки курсових проектів, програм практик, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для іспитів, для тренінгів), методичних рекомендацій до написання кваліфікаційної роботи магістра тощо. Сертифікат про акредитацію спеціальності 101 Екологія (наказ МОН України від 27.02.2018)..
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Програмою не передбачена
Міжнародна кредитна мобільність	Програмою не передбачена
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюватиметься винятково на умовах контракту українською мовою

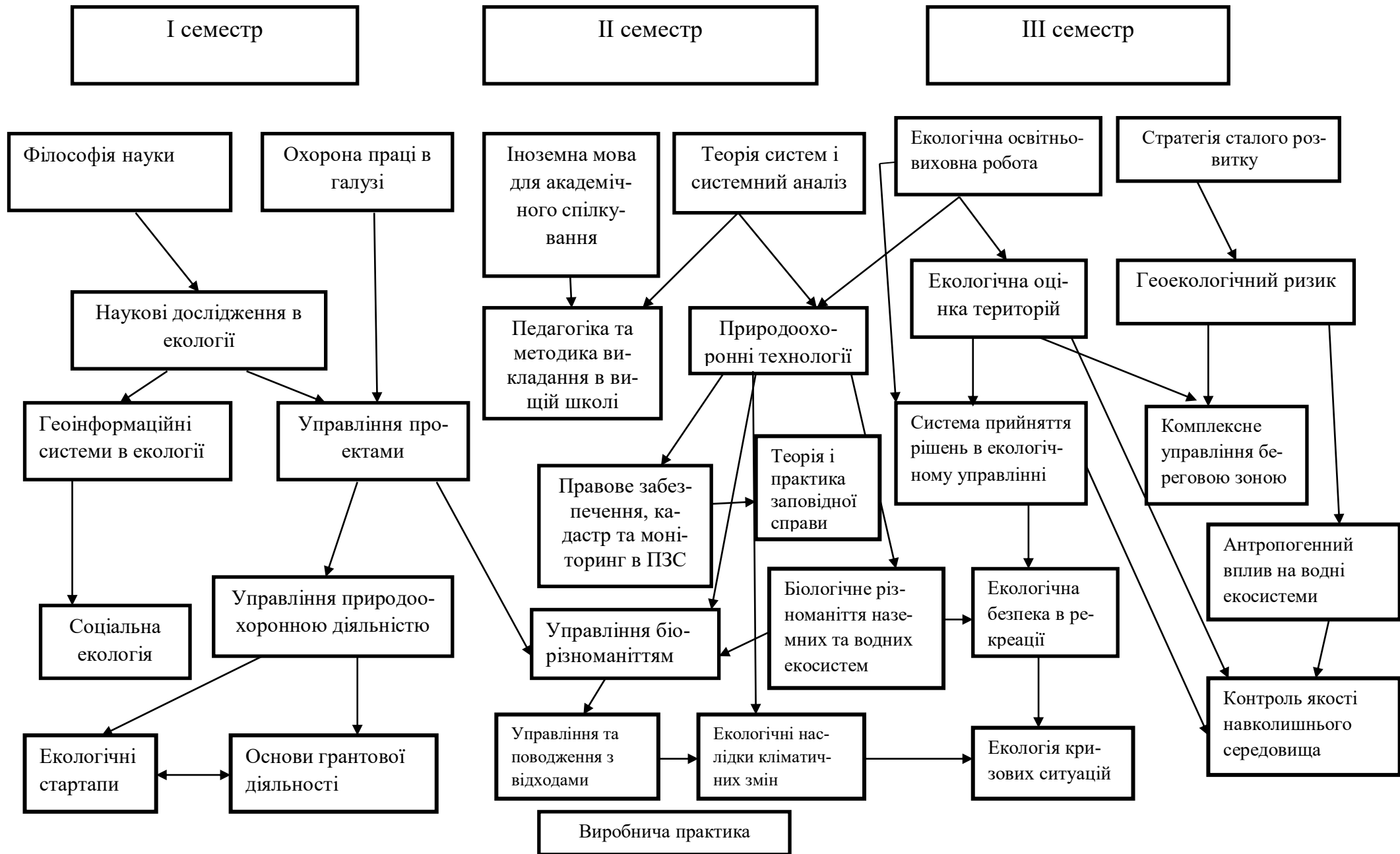
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти освітньої програми			
ОК 01	Філософія науки	3	іспит
ОК 02	Іноземна мова для академічного спілкування	3	залік
ОК 03	Педагогіка та методика викладання в вищій школі	4	іспит
ОК-04	Управління проектами	3	залік
	Модуль 1. Управління проектами	1,5	
	Модуль 2. Інформаційні та комунікаційні системи та технології	1,5	
ОК-05	Геоінформаційні системи в екології	5	залік
ОК-06	Наукові дослідження в екології	3	іспит
ОК-07	Охорона праці в галузі	3	іспит
ОК-08	Екологічна оцінка території	3	іспит
ОК-09	Екологічна освітньо-виховна робота	3	залік
ОК-10	Геоікологічний ризик	3	іспит
ОК-11	Стратегія сталого розвитку	5	іспит
ОК-12	Соціальна екологія	3	залік
ОК-13	Управління природоохоронною діяльністю	4	іспит
ОК-14	Теорія систем і системний аналіз в екології	3	іспит
ОК-15	Природоохоронні технології	4	іспит
ОК-16	Виробнича практика (з фаху)	9	залік
ОК-17	Підготовка до захисту та захист дипломної роботи	6	
Всього за обов'язковою частиною		67 кредитів ЄКТС	
2. Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК-01	Екологічні стартапи	3	залік
ВК-02	Основи грантової діяльності	3	залік
ВК-03	Теорія і практика заповідної справи	3	залік
ВК-04	Правове забезпечення, кадастр та моніторинг в природно-заповідній сфері	3	залік
ВК-05	Управління біорізноманіттям	4	залік
ВК-06	Біологічне різноманіття наземних та водних екосистем	4	залік
ВК-07	Управління та поводження з відходами	3	іспит
ВК-08	Екологічні наслідки кліматичних змін	3	іспит
ВК-09	Система прийняття рішень в екологічному управлінні	3	залік
ВК-10	Екологічна безпека в рекреації	3	залік
ВК-11	Комплексне управління береговою зоною	4	іспит
ВК-12	Антропогенний вплив на водні екосистеми	4	іспит
ВК-13	Екологія кризових ситуацій	3	залік
ВК-14	Контроль якості навколишнього середовища	3	залік
Всього за вибірковою частиною		23 кредити ЄКТС	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредитів ЄКТС	

Рис. 1. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА КОМПОНЕНТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Екологія» спеціальності 101 "Екологія" проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти «магістр» із присвоєнням кваліфікації: магістр екології.

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексної проблеми у сфері екології, охорони довкілля та/або збалансованого природокористування, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів.

Основні результати кваліфікаційної роботи мають бути апробовані, опубліковані та перевірені на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького функціонує система забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначені принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснюється моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічно проводиться оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти і на інформаційних стендах;
- 4) забезпечується процес підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти

на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

- Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>]

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];

Інші рекомендовані джерела

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];

- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www>]

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);

- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];

- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];

- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].

- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
- Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigm HE.pdf>];
- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>]

16. Прикінцеві положення

Освітньо-професійна програма містить програмні компетентності, що визначають специфіку підготовки магістрів зі спеціальності 101 – Екологія та програмні результати навчання, які виражають що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Вони узгоджені між собою та відповідають Стандарту вищої освіти.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, які необхідні для набуття означених ОПП компетентностей. Нормативний зміст підготовки визначається дисциплінами, що забезпечують досягнення програмних результатів навчання. Дисципліни, практики та інші види навчальної діяльності визначають мету їх вивчення (компетентності, на формування яких направлена дана дисципліна) та конкретні заплановані результати навчання, які забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

=

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК-01	ОК-02	ОК-03	ОК-04	ОК-05	ОК-06	ОК-07	ОК-08	ОК-09	ОК-10	ОК-11	ОК-12	ОК-13	ОК-14	ОК-15	ОК-16	ОК-17	ВК-01	ВК-02	ВК-03	ВК-04	ВК-05	ВК-06	ВК-07	ВК-08	ВК-9	ВК-10	ВК-11	ВК-12	ВК-13	ВК-14				
ЗК1	+																																		
ЗК2		+																																	
ЗК3			+																								+								
ЗК4				+																										+					
ЗК5					+							+																							
ЗК6						+																				+			+						
ФК1							+																												
ФК2								+																			+								
ФК3																	+		+													+			
ФК4								+									+					+							+						
ФК5																	+		+										+						
ФК6																	+					+					+				+				
ФК7																	+					+													
ФК8									+		+						+		+		+	+	+	+	+	+									
ФК9																	+									+							+		
ФК10															+															+					
ФК11												+					+		+						+	+	+								
ФК12										+							+				+	+	+	+	+	+									
ФК13																+	+					+									+				
ФК14														+			+												+						
ФК15								+						+			+										+							+	
ФК16												+		+			+	+					+	+				+						+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК-01	ОК-02	ОК-03	ОК-04	ОК-05	ОК-06	ОК-07	ОК-08	ОК-09	ОК-10	ОК-11	ОК-12	ОК-13	ОК-14	ОК-15	ОК-16	ОК-17	ВК-01	ВК-02	ВК-03	ВК-04	ВК-05	ВК-06	ВК-07	ВК-08	ВК-09	ВК-10	ВК-11	ВК-12	ВК-13	ВК-14	
ПР 1	+		+								+					+							+						+			
ПР 2				+				+							+						+										+	
ПР 3		+								+								+						+								+
ПР 4					+								+										+							+		
ПР 5						+						+							+								+					
ПР 6							+							+							+					+						
ПР 7									+								+							+								
ПР 8	+								+								+							+						+		
ПР 9			+									+											+								+	
ПР 10		+						+							+												+					
ПР 11				+					+										+					+								+
ПР 12						+					+									+						+			+			
ПР 13					+								+									+			+							
ПР 14							+			+						+								+								
ПР 15		+												+							+										+	
ПР 16	+						+								+							+										
ПР 17			+								+														+						+	
ПР 18		+				+								+							+											
ПР 19				+						+						+							+			+					+	
ПР 20			+				+										+						+						+			
ПР 21					+								+									+										+
ПРУ 1	+									+												+							+			
ПРУ 2			+												+										+							+
ПРУ 3		+							+										+								+					
ПРУ 4						+														+								+				

